

ЦАГДААГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ЭРЭН СУРВАЛЖЛАХ АЖИЛЛАГААГ БОЛОВСРОНГУЙ БОЛГОХ ЗАРИМ АСУУДАЛ

Д. Бямбахүү

ХСИС-ийн Цагдаагийн сургуулийн
ЦЭЗТ-ийн багш, цагдаагийн хошууч

Эрэн сурвалжлах ажил нь цагдаагийн байгууллагын гол үүргийн нэг бөгөөд гэмт хэрэгтэй тэмцэх, нийгмийн хэв журам хамгаалах, гэмт хэрэг зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх ажлын чухал бүрэлдэхүүн хэсэг юм.

Цагдаагийн байгууллагын эрэн сурвалжлалт гэдэг нь: Шүүх, прокурор, хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаалт, хорих газраас оргосон сэжигтэн, яллагдагч, шүүгдэгч, ялтан, сураггүй алга болсон хүн, хэн болох нь тодорхойгүй цогцос, хулгайлагдсан болон алга болсон эд зүйлс, автомашин, галт зэвсэг, мансууруулах хордуулах бодис, оршин суух зөвшөөрөл нь дууссан боловч хяналтанд байхгүй байгаа гадаадын иргэн, интерполийн болон бусад цагдаагийн байгууллагын шугамаар зарлагдсан хүн, эд зүйл, олдож ирсэн бичиг баримт, мал, эд зүйлийн эзэмшигчийг олох зорилготой, хуулийн дагуу явуулж байгаа шуурхай үйл ажиллагаа гэж үзэж болно.

Эрэн сурвалжлах ажилд гэмт хэргийн мэдээ мэдээлэл, тоо бүртгэл нэн чухал. Энэ ажлын зорилго нь гэмт хэргийн гаралт, түүнийг үйлдсэн этгээд, гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол, хэргийн хөдөлгөөн, шийдвэрлэсэн байдлыг бодитой бүртгэж улмаар эрүүгийн нөхцөл байдал, гэмт хэргийн халдлагад дүн шинжилгээ хийх, гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, таслан зогсоох, илрүүлэх арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэхэд төр засаг, хууль хяналтын байгууллагад туслах, тэднийг шаардлагатай мэдээллээр хангахад чиглэгдэнэ.

Цагдаагийн байгууллагын эрэн сурвалжлах ажлыг түргэн шуурхай тасралтгүй байлгах нэг хүчин зүйл бол цагдаагийн байгууллагын мэдээллийн сан юм. Цагдаагийн байгууллагын мэдээлэлийн сан хэдий чинээ боловсронгуй байх тусам гэмт хэрэгтэй тэмцэх, нийтийн хэв журам сахиулах, олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангах үйл ажиллагаа, түүний дотор эрэн сурвалжлах ажилд ахиц гарна.

Өнөө үед гэмт хэрэг, гэмт хэрэгтэнтэй тэмцэхэд шинжлэх ухаан, технологийн дэвшлийг өргөнөөр нэвтрүүлж ашиглах нь нэн тулгамдсан асуудал болоод байна. Гадаадын зарим улс орнууд гэмт хэрэгтнүүдийг мөрдөх, тэдний үйлдсэн гэмт хэргийг илрүүлэх нотлох, гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, таслан зогсооход уламжлалт аргаас гадна шинжлэх ухаан, технологийн аргуудыг болон мэдээллийн төрөл бүрийн санг бий болгон өргөнөөр ашиглаж эхэлсэн нь үр дүнтэй байна¹.

Өнөөдөр гэмт хэрэг зөрчилтэй тэмцэх үүрэг бүхий хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаах газар, эрүүгийн цагдаагийн газар, нийтмийн хэв журам хамгаалах газар, замын цагдаагийн газар, аймаг орон нутаг, дүүргүүдийн цагдаагийн газар, хэлтэс зэрэг олон алба гэмт хэрэгтэй тэмцэх, нийтийн хэв журам сахиулах, олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангах, иргэдийн аюулгүй байдлыг хангах, үүрэг гүйцэтгэж байгаа ч үйлдэгдсэн гэмт хэрэг, зөрчил бүрийг бүрэн дүүрэн илрүүлж чадахгүй байгаа нь цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагаанд орчин үеийн техник технологи нэвтрүүлж ашиглах явдлыг тэргүүлэх чиглэл болгон тодорхойлж, гэмт хэрэгтэй тэмцэх, олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангах, нийтийн хэв журам сахиулах үйл ажиллагаанд цагдаагийн байгууллагын мэдээллийн санг ашиглах явдлыг нэмэгдүүлэх, мэдээллийн сангийн үйл ажиллагааг сайжруулах шаардлагатай байна.

Монгол улсын бүх төрийн байгууллагууд нь төрийн байгууллагын цахим сан ашиглаж байх хууль батлагдан гарсан бөгөөд одоогийн байдлаар энэхүү санг өргөнөөр ашиглаж байна.

Цагдаагийн байгууллага мэдээллийн сан үүсгэж ашиглах эрх зүйн зохицуулалтыг шинэчлэн найруулсан цагдаагийн албаны тухай хуулийн **16 дугаар зүйлийн 16.1.1-д** “Цагдаагийн байгууллагын чиг үүргийг хэрэгжүүлэх стандарт, дүрэм, журам, зааврыг боловсронгуй болгох, энэ зорилгоор хууль сахиулах үйл ажиллагаатай холбоотой сан бүрдүүлэх, дүн шинжилгээ хийх” гэж цагдаагийн албаны тухай хуульд заасан нь цагдаагийн байгууллага гэмт хэрэгтэй тэмцэх, нийтийн хэв журам сахиулах, олон нийтийн

¹Цагдаа судлал сэтгүүл 2013 №3. 47 дахь тал

аюулгүй байдлыг хангах үйл ажиллагаандаа төрөл бүрийн мэдээ, мэдээллийн сан ашиглахаас гадна дээрхи хуульд заасан чиглэлээр болон бусад чиглэлээр судалгаа хийж сан бүрдүүлж ажиллах талаар зааж өгсөн байна.

Одоогийн байдлаар цагдаагийн байгууллага нь:

“Гэмт хэргийн мэдээллийн сан”, “Сэжигтний мэдээллийн сан”, “Сэжигтэн, яллагдагчийг баривчилсан, түүнд таслан сэргийлэх арга хэмжээ авсан, хүчингүй болгосон, өөрчилсөн тухай мэдээллийн сан”, “Статистикийн мэдээллийн сан” зэрэг хорь гаруй мэдээллийн санг төрөлжүүлэн ашиглаж байна.

Түүнээс гадна Шүүхийн шинжилгээний үндэсний хүрээлэнд гарын мөрний папилоны сан, Галт зэвсгийн сумны хонгио, хошууны сан зэрэг сан үүсэж онц ноцтой гэмт хэргийг илрүүлэх, хэн болох нь тодорхойгүй цогцсийг тогтоох, эзэн холбогдогч нь тогтоогдоогүй гэмт хэргүүдийг нөхөн илрүүлэхэд ашиглаж байгаа ч өнөөгийн шаардлагыг бүрэн хангаж чадахгүй байна.

Тиймээс цагдаагийн байгууллагын мэдээллийн санг боловсронгуй болгох гэмт хэргийг илрүүлэхэд шинжлэх ухааны ололт амжилт, орчин үеийн техник технологи ашиглаж гэмт хэргийг шинжлэх ухааны үндэслэлтэй нотлох, гэмт хэрэг мөрдөн шалгах ажиллагаанд ашиглаж байгаа хуучинсаг арга барилыг халж, гэмт хэргийг нотлох ажиллагаанд ДНХ-ийн сан бүрдүүлэн энэхүү санг бусад сантай холбох нэгдсэн сан үүсгэж, түүнийгээ гэмт хэрэг илрүүлэхэд өргөнөөр ашиглах шаардлага тулгарч байгаа билээ.

Гадаадын зарим улс орнууд тухайлбал: Итали, Греки, Ирланд, Хятад, Өмнөд Солонгос, Тайланд, Энэтхэг, Япон, Малайз, Вьетнам, Шинэ Зеланд, Маврити, Өмнөд Африк, Нигери, Бразили, Чили, Аргентин зэрэг улс орнууд гэмт хэргийн холбогдсон хүмүүст ДНХ-ийн шинжилгээ хийж генетик мэдээллийн сан бүрдүүлэх тухай хууль батлуулах, хэрэгжүүлэх ажиллагааг эрчимтэй явуулах бодлого боловсруулан ажиллаж байгаа нь дэвшилттэй байна.²

Их Британи, Умард Ирландын Нэгдсэн Вант Улсад ДНХ-ийн шинжилгээний технологийг хамгийн үр дүнтэй хэрэглэж байгаа бөгөөд 6 сая гаруй хүний генийн мэдээллийг үндэснийхээ “Генетик мэдээллийн сан”-д оруулсны үр дүнд гэмт хэргийг илрүүлэх ажилд нь ихээхэн ахиц гарсан талаар мэдээлсэн байна.

АНУ-д 2006 оны байдлаар гэмт хэргийн холбогдолтой ДНХ-ийн шинжилгээ хийдэг 180 лаборатори ажилладаг бөгөөд гэмт хэрэгт холбоотой 3,6 сая гаруй хүний ДНХ-ийн мэдээлэл хадгалагдаж байгаа тухай мэдээлэл байдаг.

АНУ-ын Холбооны мөрдөх товчоо “Combined DNA Index System” (CODIS) үндэсний хэмжээний ДНХ-ийн мэдээллийн сан бий болгосноор давтан гэмт хэрэгтэнг танин тогтоох, эзэн холбогдогч нь тодорхойгүй хэргийг илрүүлэх нэн чухал боломжийг нээж өгснийг тэмдэглэжээ.

Монгол Улсын Ерөнхийлөгч 2010 оны УИХ-ын нэгдсэн хуралдаанд цаазаар авах ялтай холбогдуулж хэлсэн үгэндээ “Цаазтай хэргийн нотлох баримтад ДНХ-ийн шинжилгээг заавал оруулахыг шаарддаг зарим өндөр хөгжилтэй оронд уг хэрэгт холбогдон хоригдож байсан хүмүүс гэмт хэрэг үйлдээгүй нь нотлогдож хэдэн арваараа суллагдсан тохиолдол ч байдаг” гэж дурдсан байна. Энэ санааг Шүүхийн шинжилгээний үйл ажиллагааны нэг хэсэг болгон хөгжүүлэх материаллаг бааз, мэргэжилтэй боловсон хүчин сургах, бэлтгэх ажлыг эрчимжүүлэх, цаашид цаазтай хэрэгт Шүүх-ДНХ-ийн шинжилгээг заавал хийж байх нь нэн чухал гэж бид үзэж байна.

Орчин үед онц хүнд, ноцтой болон бусад гэмт хэргийн эзэн холбогдогчдыг гагцхүү шүүх-ДНХ-ийн шинжилгээний үр дүнгээр тогтоохоос өөр арга байхгүйг дэлхий нийтэд хүлээн зөвшөөрч байна.

Өндөр хөгжилтэй улс орнууд ДНХ-ээр гэмт хэргийн холбогдогчдыг адилтган харьцуулахын тулд тусгайлан гаргасан хуулиар эрх зүйн орчинг нь зохицуулж байна. Тухайлбал, Англи, АНУ-д 1994 оноос ДНХ-ээр адилтган харьцуулах хуулийг мөрдөж эхэлсэн ба сэжигтэн, яллагдагчдын ДНХ-ийн мэдээллийн нэгдсэн сантай болсон байна.

Германд 1998 оноос ДНХ-ээр адилтган харьцуулах хуулийг баталсан бөгөөд гэмт хэрэг үйлдсэн сэжигтэнд ДНХ-ийн шинжилгээ хийж үр дүнг “Генетик мэдээллийн сан”-г бий болгосон ба сүүлийн үеийн мэдээллээр нэг сая гаруй хүний генетик мэдээлэл энэ санд хадгалагдаж байна.

Франц улсад 1998 онд “Генийн тамга” нэртэй хуулийг гаргах шийдвэрийг гаргасан байдаг.

²www.dnaresource.com

Оросын холбооны улс 2009 оноос “Генийн бүртгэл тухай”-ийн хуулийг батлан гаргаж одоо хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

Манай улс “Генетик мэдээллийн нэгдсэн сан”-г бий болгох эрх зүйн орчинг бий болгох зорилгоор 2012 онд ХЗДХ сайдын 16 тоот тушаалаар “Генетик мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлж, ашиглах журам” батлуулан ажиллаж байна.

Монгол Улсын ШШҮХ-ийн ДНХ-ийн лаборатори нь 2009 оноос хууль хяналтын байгууллагын тогтоол, захирамжийн аутосом хромосомын 15 локус буюу үзүүлэлтийг PowerPlex-16, AmpFlSTR® Identifiler ДНХ оношлуур, Y-хромосомын 12-17 локусыг PowerPlex-Y, AmpFlSTR® Y-filer ДНХ оношлуур хэрэглэн ДНХ-ийн шинжилгээ хийх арга технологийг шинжилгээний практикт нэвтрүүлэн олон улсын хэмжээнд хүлээн зөвшөөрөгдсөн арга, технологи, стандартаар хийж байна³.

Монгол Улсын Цагдаагийн байгууллага 2012 онд олон улсын шүүх-ДНХ-ийн шинжилгээний практикт нэвтрээд байгаа “Power Plex-Y23 systems” шинэ технологийг 2013 онд Монголын шүүхийн шинжилгээний практикт нэвтрүүлэн ажиллах зорилго тавин ажиллаж байна.

Үүнээс гадна Цагдаагийн байгууллага нь Интерполын тусгай сүлжээ I-24/7, цахим шуудан, телефон утас, факс, шуудангаар харилцаж “Интерполын гишүүн орнуудын интерполын төв товчоотой харилцаж “гарын мөрийн папилон сан, гэрэл зураг, цахим мэдээлэл, ДНХ-ийн мэдээлэлээс гадна Цагдаагийн байгууллагын мэдээллийн сүлжээ, сан, тоо бүртгэлийн мэдээллийг шууд авч ашиглаж байна.

Одоогийн байдлаар цагдаагийн байгууллага нь Интерполын хүсэлтээр дотоодын мэдээллийн сангаас дараах төрлийн мэдээллийг гарган өгч хамтран ажиллаж байна. Үүнд:

- Эрэн сурвалжлагдаж байгаа болон сураггүй алга болсон хүн, хулгайлагдсан автомашин болон бусад эд хөрөнгийн талаарх мэдээ
- Ял шийтгэлийн, гарын мөрийн дардасны, гэрэл зураг, ял шийтгэл эдэлж байгаа ялтан, утасны дугаар эзэмшигч, автомашин эзэмшигчийн бүртгэл мэдээлэл
- Паспортын анкет, гэрэл зураг, компанийн бүртгэл, жолооны үнэмлэх, эрх эзэмшигчийн бүртгэл, татварын бүртгэлтэй холбоотой бичиг баримтуудын мэдээллийн сангийн мэдээллийг солилцож байна⁴.

Түүнчлэн Монгол улсын Засгийн газраас иргэний бүртгэл, мэдээлэл, хөдөлмөрийн нөөцийн тэнцлийн статистик, улсын төсөв, татвар, гааль, нийгмийн даатгал, хөрөнгийн бирж, төрийн өмчийн бүртгэлийн сан, хууль тогтоомжийн лавлагааны сан, байгаль орчны мэдээллийн сан зэрэг салбарын чиглэлтэй мэдээллийн төрөлжсөн сангууд байгуулах талаар зохих шийдвэр гарган хэрэгжүүлж ирснээр манай улсад зарим салбарт мэдээллийн олон арван сан бий болсон ч эдгээр мэдээллийн сангийн уялдаа холбоо маш хангалтгүй байна.

Монгол Улс Үндсэн хуулиараа эдийн засгийн эрх чөлөө, хувийн өмч, эд хөрөнгийн халдашгүй эрхийг тунхагласан боловч бодит амьдралд өмчийн албан ёсны бүртгэлийн тогтолцоо бүрэн гүйцэд төгөлдөршөөгүйгээс хөрөнгийн тоо хэмжээ, зах зээлийн үнэлэмж тодорхойгүй, хөрөнгийн арилжаа баталгаагүй байна.

Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэл нь асар их мэдээлэл агуулж байдаг учраас эрхийн улсын бүртгэлийн мэдээллийн баазын даац хэтрэх, хандах хэрэглэгчийн тоо нэмэгдсэнээс мэдээлэл боловсруулах процессын үйлдлүүд удаашрах зэрэг бэрхшээл гарч байна.

Эдгээр цахим мэдээллийн сан нь тухайлбал: Иргэний бүртгэлийн, хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн, эд хөрөнгийн эрхийн бүртгэлийн, төр, захиргаа, нийгмийн даатгал, гааль, татвар, цагдаа, хил хамгаалах албаны зэрэг бүртгэл, мэдээллийн сангууд нь салангид, хоорондоо хөрвөх боломжгүй, харилцан холбогдоогүй байгаа нь цагдаагийн байгууллага гэмт хэргийг түргэн шуурай илрүүлэх, гэмт хэргийн илрүүлэлтийн өсөлтийн хувийг нэмэгдүүлэхэд сөргөөр нөлөөлж байна.

Иймд даяарчлагдан хөгжиж байгаа өнөөгийн орчинд өөрийн орны хөгжлийг урьдчилан харсан бодлого, стратеги боловсруулж хэрэгжүүлэхэд нэгдсэн бүртгэл мэдээллийн бааз суурь дээр тулгуурласан мэдээллийн сан бий болгох явдал чухал.

³www.dnaresource.com

⁴ЦБҮАЖ код 131

Төрийн үйлчилгээний байгууллагууд мэдээллээ тус тусдаа бүрдүүлж, мэдээллийг харилцан уялдаагүй олон мэдээллийн санд хадгалж, үйлчилгээ үзүүлж байгаа явдлыг арилгаж, нэгдсэн нэг мэдээллийн санг бэхжүүлэх зорилгоор Монгол Улсад бүртгэлийн нэгдсэн тогтолцоог бий болгох үндэсний хөтөлбөрийг боловсруулан ажиллаж байна.

Дэлхийн хөгжингүй улс орнууд өөрийн Засгийн газрын үйл ажиллагааг оновчтой болгох, төрийн байгууллагуудын хоорондын уялдаа холбоог нягтруулах, иргэдэд төрийн зүгээс үзүүлэх үйлчилгээг сайжруулах зорилгоор бүртгэлийн нэгдсэн тогтолцоог бүрдүүлэхдээ мэдээлэл, харилцаа холбооны технологийн ололтыг ашиглах нь чухал ач холбогдолтой гэж үзэж энэ чиглэлээр төрөл бүрийн бодлого, хөтөлбөр, төслүүдийг хэрэгжүүлж байна. Заримаас дурдахад, Австри улс 2001 оноос “Digitales Österreich”, БНСУ 1997 оноос “E-Government”, “U-Korea”, ХБНГУ 2003 оноос “Deutschland-Online” хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлж ирснийг дурдахад таатай байна⁵.

Манай улсад мэдээллийн технологид тулгуурласан мэдээллийн төрөлжсөн сан байгуулах ажил анх статистикийн албанд нийгэм, эдийн засаг, аймаг, орон нутгийн мэдээллийн сангууд бүрдэж эхэлсэн гэж үзэх үндэстэй ч стратегийн төлөвлөлт, шуурхай удирдлага, мониторинг хийх, мэдээлэл хайх зэрэг олон зорилготой мэдээллийн боловсруулалт хийх чадавхитай мэдээллийн автоматжуулсан сан бүрдээгүй байна гэсэн үг юм.

Цагдаагийн байгууллага болон төрийн захиргааны байгууллагууд нь хууль сахиулах үйл ажиллагаанд ашиглах мэдээллээ хуримтлуулсан ч мэдээ мэдээлэлээ шуурхай солилцох нөхцөл бүрдүүлэхгүй байгаа явдал нь мэдээ, мэдээллийг өмчлөх, мониторинг, хяналт шинжилгээний гадна байлгах, мэдээллээр ноёрхох орчинг бий болгож байна.

Төрийн захиргааны бүх шатны байгууллага нь Цагдаагийн байгууллагын мэдээллийн сантай холбогдож мэдээллийн нэгдмэл сан бүрдүүлээгүйгээс мэдээлэл олж ашиглах, эрэл хайлтын ажил ихээхэн бэрхшээлтэй, анхдагч мэдээ зөрүүтэй байгаа нь цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагаанд хүндэл, бэрхшээл учруулж байна.

Тиймээс Цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагаанд шаардагдах мэдээлэл боловсруулах компьютерийн системүүдийг үйл ажиллагааны чиглэлээр нь дагнасан мэдээллийн төвүүдийг бий болгон зохион байгуулж, тэдгээрийн үйл ажиллагааны чиг үүрэг, харилцан ажиллах зарчмыг тодотгож, хоорондоо мэдээлэл солилцох техникийн нөхцөлүүдийг хангаж ажилвал бид зорилгодоо хүрнэ.

Иймээс Цагдаагийн байгууллагын мэдээллийн сангийн программ хангамж нь дараахь нөхцөлүүдийг хангасан байх ёстой. Үүнд:

- Орчны өөрчлөлтөд зохицон хөгжих бололцоотой байх
- Олон хэрэглэгчтэй харицах бололцоотой байх
- Олон төрлийн хуримтлагдсан мэдээллийн сантай шууд харилцдаг байх
- Гадаад орчинтой холбогдох бололцоотой байх
- Хэрэглэгчдийг мэдээллийн баазад хандах эрхээр нь ангилах боломжтой байх
- Эрх өгөгдсөн тохиолдолд системийн дурын дэд системээс мэдээллийн баазад хандах бололцоотой байх
- Мэдээллийг нууцлах боломжтой байх зэрэг болно.

Цагдаагийн байгууллагын мэдээллийн сангийн мэдээллийн сүлжээн нь дор дурьдсан шаардлага хангасан байх ёстой.

- Мэдээллийн технологийн хөгжлийн чиг хандлагад нийлэмжтэй бүтэцтэй, нээлттэй систем байх
- Цахилгаан холбооны болон компьютерийн техникийн олон улсын стандартыг хангасан байх
- Системийн найдвартай ажиллагаа, мэдээллийн нууцлалтын шаардлагыг хангасан байх
- Цагдаагийн байгууллагын болон бусад байгууллагуудын мэдээллийн сүлжээний тоног төхөөрөмж, программ хангамж нь хоорондоо уялдан зохицох ёстой бөгөөд энэ нь нөхцөл сүлжээний архитектороор хангагдсан байх

⁵Засгийн газрын 2008 оны 78 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт

- Сүлжээний цөм нь электрон шуудангийн толгой компьютер ба бусад төхөөрөмжүүд байх болно. Энэ нь мэдээллийн нууцлал, мэдээллийн сангийн удирдлага, түүнийг баяжуулах ажлыг хариуцах гэх мэт.

Дүгнэлт

Монгол Улсын хэмжээнд ашиглаж байгаа улсын бүртгэлийн, хуулийн этгээлийн, татварийн, гаалийн, нийгмийн даатгалын, хөрөнгийн биржийн, төрийн өмчийн бүртгэлийн сан, хууль тогтоомжийн лавлагааны, байгаль орчны гэх мэт салбарын чиглэлтэй мэдээллийн төрөлжсөн сангуудын уялдаа холбоог сайжруулж, Цагдаагийн байгууллага болон төрийн захиргааны байгууллагууд нь хууль сахиулах үйл ажилагаанд ашиглах мэдээллээ шуурхай солилцох нөхцлийг бүрдүүлж мэдээ, мэдээлэлд мониторинг, хяналт шинжилгээний хийх, мэдээллийг хүртээмжтэй шуурхай хүргэх орчинг бий болгох, Цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагаанд шаардагдах мэдээлэл боловсруулах компьютерийн системүүдийг үйл ажиллагааны чиглэлээр нь дагнасан мэдээллийн төвүүдийг бий болгон зохион байгуулж, тэдгээрийн үйл ажиллагааны чиг үүрэг, харилцан ажиллах зарчмыг тодотгож, хоорондоо мэдээлэл солилцох техникийн нөхцөлүүдийг шийдвэрлэж, мэдээллийн сангаас боловсруулалт хийх чадавхитай мэдээллийн автоматжуулсан сан бүрдүүлэх шаардлагатай тулгараад байна.

Санал

- Цагдаагийн байгууллагын өргөн хэмжээний мэдээллийн санг бий болгох бодлого, стратеги боловсруулж хэрэгжүүлэх
- Нэгдсэн бүртгэл мэдээллийн бааз суурь дээр тулгуурласан мэдээллийн сан бий болгож, төрийн болон төрийн бус байгууллагуудын ашиглаж байгаа мэдээллийн санг Цагдаагийн байгууллагын мэдээллийн сантай холбож, сүлжээний тоног төхөөрөмж, программ хангамж нь хоорондоо уялдаа холбоотой ажиллах нөхлийг бүрдүүлэх
- Хууль сахиулах байгууллагуудын салингид мэдээллийн сангуудад байршуулсан мэдээ мэдээллийг хоорондоо хөрвөх боломжтой болгож харилцан холбогдоогүй байгаа нь мэдээллийн сангуудыг гэмт хэргийг түргэн шуурай илрүүлэхэд өргөнөөр ашиглах
- Мэдээллийн сангийн нөхцөл сүлжээний техникийн нөхцлийг сайжруулж, сүлжээний аюулгүй байдлыг хангах бусад улс орнуудын тэргүүн туршлага, арга барилыг нэвтрүүлж ашиглах
- Санд байршуулсан мэдээллийг цагдаагийн алба хаагч бүр ашиглах боломжтой болгох зэрэг болно.